

5.7.2023

Puolangan kunta
Tekninen lautakunta
Maaherrankatu 7
89200 Puolanka

Bioterminaalin ympäristölupahakemus, Puolanka

Puolangan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt Kainuun ympäristöterveyspalveluilta lausuntoa Puolangan kunnan jättämästä ympäristölupahakemuksesta. Lupaa haetaan bioterminaalin perustamista varten. Kyseessä on uusi toiminta, jolla ei ole voimassa olevia lupia.

Toiminnan suunniteltu sijainti on Puolangan kunnassa osoitteessa Lämpökuja 4, kiinteistöllä 620-409-6-135 Tulirinne. Sijainti on Puolangan kirkonkylän välittömässä läheisyydessä kylän koillislaidalla. Bioterminaalin on tarkoitus toimia Honkainfra Oy:n omistaman kaukolämpölaitoksen läheisyydessä. Alueen pinta-ala on noin 4,8 ha. Hakemuksen mukaan etäisyyttä lähimpiin asuinrakennuksiin on noin 150 m, mutta kartalta mitattuna lähimmät asuintalot sijaitsevat alle 100 m etäisyydellä suunnitellun terminaali-alueen etelä- ja kaakkoisreunoilta.

Alueella on tarkoitus varastoida, hakettaa ja murskata hakerankaa ja hakkuutähteitä, sekä tehdä niistä valmiita polttoaineseoksia laitoksille toimitettavaksi. Varastoitava määrä on hakemuksessa esitetyn arvion mukaan 60 000 k-m³, eli noin 40 000 t. Alueella ei käsitellä puurua, kutterilastua, puun kuorijätettä tai muuta puuteollisuudesta tulevaa raaka-ainetta.

Haketusta ja murskausta tehdään asiakkaiden tarpeiden mukaan. Toiminta alueella on ympärivuotista, mutta keskittyy lämmityskaudelle, jolloin haketusta tehdään 6-8 kuukauden aikana 1-4 kertaa kuukaudessa. Haketus tapahtuu arkipäivisin klo 7-22 välillä ja kuljetukset kaikkina viikonpäivinä klo 7-22 välillä. Haketettu puu kiertää hakijan arvion mukaan noin 2-3 viikon sykleissä.

Hankkeen ympäristövaikutukset ja niiden tarkkailu

Pohjavesi

Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähimmät luokitellut pohjavesialueet ovat terminaali-alueesta noin 700 m länteen sijaitseva Puolangan kirkonkylän 1-luokan pohjavesialue ja noin 1,5 km itään sijaitseva Kapustakankaan 1-luokan pohjavesialue. Toiminnalla ei arvioida olevan mainittavaa vaikutusta pohjavesiin.

Pintavesi

Lähin pintavesimuodostuma on terminaali-alueen kaakkois-, etelä- ja lounaispuolella sijaitseva Puolankajärvi, johon on alueen laidalta lyhimmillään etäisyyttä noin 430 m.

Hakemuksen mukaan terminaali-alue tullaan asfaltoimaan ja alueelle kertyvät hulevedet johdetaan öljynerotuskaivon kautta alueen länsipuolella olevaan kokoojaan. Kiinteän aineksen huuhtoutumista hulevesien mukana ehkäistään pitämällä alue siistinä.

Melu

Biotermiinalin toiminnasta aiheutuva melu on hakemuksen mukaan peräisin puun haketukselta tai murskauksesta sekä alueella liikkuvista työkoneista ja raskaista kuljetusajoneuvoista. Lähiasutukselle aiheutuva meluhaitta on suurimmillaan silloin, kun alueella ei ole melun leviämistä estäviä varastokasoja.

Hakemuksen mukaan biotermiinalin aiheuttamaa melua on arvioitu mallinnuksen avulla. Hakemuksessa kerrotun perusteella päiväaikainen keskiäänitaso jää alle 40 dB:n lähimpien asuinkiinteistöjen piha-alueilla.

Päästöt ilmaan

Hakemuksen mukaan toiminnasta aiheutuvat pölypäästöt ovat vähäisiä ja jäävät toiminnan välittömään läheisyyteen. Vallitsevat tuulensuunnat ovat hakemuksen mukaan etelä ja lounas, jolloin pöly kulkeutuisi enimmäkseen asutuksesta poispäin.

Hajuhaittoja ei arvioida olevan, sillä hakemuksen mukaan käsiteltävä puuainekes on kuivaa.

Terveydensuojeluviranomainen on tutustunut hakemukseen liitteineen ja toteaa lausuntoon seuraavaa:

Pohjavesi

Toimijan tulee omalla toiminnallaan varmistaa, että pohjaveden pilaantumista tai sen vaurioitumista ei aiheudu.

Pintavesi

Terminiinalialueelta johdettavista vesistä ei saa aiheutua vastaanottavassa vesistössä vedenlaadun tai virkistyskäyttömahdollisuuksien jatkuvaa heikentymistä. Tarvittaessa tulee rakentaa riittävät vesienkäsittelyjärjestelmät, joilla estetään ravinteiden ja kiintoaineksen kulkeutuminen ympäristöön.

Melu

Hakemuksessa kerrotaan, että melumallinnukseen perustuen toiminnasta ei arvioida aiheutuvan valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettujen melun ohjeiden ylityksiä, vaan päiväaikaisen keskiäänitason on arvioitu jäävän alle 40 dB:n lähimpien häiriintyvien kohteiden piha-alueilla. Melumallinnusta, johon hakemuksessa viitattiin, ei kuitenkaan ollut hakemuksen liitteissä. Myöskään murskaimen tai muiden koneiden tuottamaa melutasoa ei ole mainittu ja meluvaikutuksia on käsitelty yleisesti ottaen hyvin pintapuolisesti.

Terveydensuojeluviranomainen ei pidä uskottavana hakijan esittämää arviota 40 dB:n keskiäänitason alittumisesta lähimpien häiriintyvien kohteiden piha-alueilla, kun otetaan huomioon, että lähimmät asuintalot sijaitsevat kartan mukaan huomattavasti hakemuksessa kerrottua lähempänä, eikä hakemuksen liitteenä ollut melumallinnusta, johon arvio perustuu. Valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettujen melun päiväohjeiden ylittyminen on terveydensuojeluviranomaisen arvion mukaan todennäköistä erityisesti tilanteessa, jossa murskaustoimintojen ja asutuksen välissä ei ole varastokasoja.

Mikäli hanke toteutuu suunnitellussa sijainnissa, terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan murskaustoiminnot tulee sijoittaa mahdollisimman kauas häiriintyvistä kohteista ja pysyvien meluusteiden taakse. Puutavarakasojen sijainnit ja korkeudet vaihtelevat, joten terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan ne eivät estä riittävästi melun leviämistä, kun etäisyys asutukseen on näin lyhyt.

Lisäksi terveydensuojeluviranomainen katsoo, että seurantaohjelmaan tulee sisällyttää lähimmässä häiriintyvissä kohteissa tehtävät säännölliset melumittaukset. Toiminnan aiheuttama melu ei saa ylittää ulkona valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettuja A-painotettuja keskiäänitason (L_{Aeq}) ohjearvoja, jotka ovat asumiseen käytettävillä alueilla päivällä (klo 7-22) 55 dB ja yöllä (klo 22-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla vastaavat päivä- ja yöohjearvot ovat 45 ja 40 dB.

Päästöt ilmaan

Hakemuksen mukaan toiminnasta aiheutuvat pölyvaikutukset ovat vähäisiä ja vallitsevasta tuulensuunnasta johtuen suuntautuvat pääasiassa asutuksesta pois päin. Käytännössä kuiva ja hienojakoinen puupöly voi kuitenkin kulkeutua tuulen mukana melko kauaksikin ja aiheuttaa huomattavia terveyshaittoja.

Ottaen huomioon bioterminaalin etäisyyden lähimpään asutukseen, terveydensuojeluviranomainen katsoo, että puupölyn leviämistä tulisi arvioida tarkemmin esimerkiksi mallinnuksen avulla, mikäli hanke toteutuu suunnitellussa sijainnissa.

Pölystä ei saa aiheutua haittaa lähiasutukselle. Tarvittaessa pölyn leviämistä tulee ehkäistä käytettävissä olevin menetelmin.

Toiminta-ajat

Hakemuksen mukaan haketusta tehdään laitoksen toimiessa arviolta 1-4 kertaa kuukaudessa, mutta yhden haketuskerran kesto ei ole arvioitu. Myöskään kerralla käytössä olevien koneiden lukumäärää ei ole kerrottu.

Haketus ajoittuu arkipäiville klo 7-22 väliselle ajalle. Ottaen huomioon lyhyt etäisyys lähipiiriin häiriintyviin kohteisiin, terveydensuojeluviranomainen katsoo, että mikäli hanke toteutuu suunnitellussa sijainnissa, haketus tulisi rajoittaa arkipäiviin klo 8-18 väliselle ajalle.

Terveydensuojeluviranomainen toteaa, että hankkeen mittaluokka ja asutuksen läheisyys huomioiden hakemus käsittelee toiminnasta aiheutuvia vaikutuksia hyvin pintapuolisesti, eikä hakemuksessa esitettyjen vaikutusarvioiden tueksi ole esitetty minkäänlaisia selvityksiä tai mallinnuksia.

Terveydensuojeluviranomainen katsoo, että bioterminaali tulisi sijoittaa kauemmas asutuksesta ja muista häiriintyvistä kohteista, eikä hakemusta tulisi hyväksyä ilman kattavampia selvityksiä toiminnan aiheuttamista vaikutuksista.

Sotkamon kunta
Kainuun ympäristöterveyspalvelut

Eero Schroderus
vs. ympäristöterveysjohtaja

Juha-Matti Markkanen
terveystarkastaja

Tiedoksi

Kainuun ympäristöterveyspalvelut

Osoite
Sotkamon kunta
Kainuun ympäristöterveyspalvelut
Tehdaskatu 11
87100 Kajaani
www.sotkamo.fi

Y-tunnus
0189766-5

Sähköposti
kirjaamo@sotkamo.fi
ymparistoterveys@sotkamo.fi
etunimi.sukunimi@sotkamo.fi

Puhelinnumero
(08) 6155811/ vaihde

Valvontayksikköön kuuluvat kunnat
Hyrnsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo,
Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi